

[Hans Kjær.]

spørgsmål, om „den nye drejning“ i den økonomiske politik, som regeringen indtil nu har præsenteret os for med indtægterne fra særtolden og popularitetsudgifterne, er valgforberedelser i erkendelse af, at placeringen på regeringsbænkene kan blive kort. Når provenuet af særtolden bruges til dækning af stigende statsudgifter, ja, så spørger alle: hvad er regeringens hensigter, når indtægtskilden udtørrer, medens udgiftsfloden flyder videre? Hidtil er det ikke lykkedes at få økonomi- og budgetministeren til at svare på det. Ministeren svarer med modspørgsmål, men vi må jo have et svar på, hvad der er regeringens hensigt.

Kan denne politik undgå at begrunde nye afgiftsforslag, og vil der ikke være en åbenbar voksende risiko for en ny devaluering af kronen?

Regeringen er dog ikke helt uden sparevilje. De blokeringer, som den tidligere regering gennemførte for at undgå fornyet overpres i sommerhalvåret, vil regeringen opretholde for en del. Nu er det vist en almindelig erfaring, at sommerstop aflejrer sig i opretholdte besparelser på en række områder. De fremkommer såmænd alene af tidsmæssige grunde. Mere bemærkelsesværdigt er det, at regeringen vil anvende en del af disse beløb til udvidelse af reserverne for indeværende finansår. Det skal nu drøftes nærmere i et samråd i finansudvalget, men jeg skal dog sige her, at metoden med forslag om nye udgifter, der ikke kan afholdes inden for givne bevillinger eller mødes af særlige kompenserende besparelser, forekommer mig lidet antagelig. Kan det virkelig praktiseres, uden at hele bevillingssystemets idé begynder at skride? Mon ikke det var af interesse for hele folketinget at høre en kommentar herom fra ministeren?

Ellers har spareviljen ensidigt fundet vej til forsvarsbudgettet. Her kan — over for en generel udgiftsstigning på 15 pct. — den budgetterede stigning end ikke dække lønstigningerne, så her er tale om en direkte nedskæring. Nu får vi jo snart lejlighed til en nærmere drøftelse af forsvaret her i tinget, men jeg vil dog sige, at vi, der også har måttet være med til at spare på dette område, ikke kan acceptere denne ensidighed, samt at vi ængstes for det indtryk, dette må gøre på vore allierede, der ellers har

fået forsikringer fra regeringen om, at dens planer for forsvaret ikke indebar nedskæring af forsvarsbudgettet.

Til sidst et par bemærkninger om nogle af de videregående planer for regeringens økonomiske politik. Økonomi- og budgetministeren siger, at statens opsparingsoverskud repræsenterer en væsentlig finansieringskilde for resten af samfundet. Vi vil som bekendt foretrække den størst mulige forøgelse af den private opsparing, men det er jo klarlagt, at det ikke passer med regeringens socialistiske sindelag. Derfor siger regeringen nej til vore forslag om opsparingsfremmende initiativer og ødelægger de allerede bestående. Det er — siger ministeren så — det bebudede kapitalmarkedsråd, der får til opgave at opstille en plan for fordelingen i hovedtræk til boligbyggeri, til erhvervsinvesteringer samt, om end i begrænset omfang, til kommunerne.

Skal nu denne udtalelse tages for sit pålydende, så forekommer det mig, at dette kapitalmarkedsråd må blive en politisk instans. Det er i overensstemmelse med realindholdet af de bebudelser om opgaverne, som dagbladet Aktuelt har skrevet om, men synes at være i modstrid med det, ministeren ellers har givet udtryk for. Det svarer dog for så vidt også til, hvad hr. Lysholt Hansen sagde, nemlig at man skal lade planerne tilgå regeringen, selv om hr. Lysholt Hansen tilføjede, at den endelige politiske beslutning tilkommer regering og folketing. Det må vel være sådan, at i det omfang, man kommer ud over det analytiske, bliver det en politisk opgave. Mon ikke erhvervene vil betakke sig for den opgave?

PP-1 skal nu efterfølges af en PP-2, en perspektivplanredegørelse for de private erhvervs udvikling. Den kan næppe skade. Formentlig vil den bekræfte, at de udviklingslinjer, der er tegnet for den offentlige sektor i PP-1, nødvendigvis må dæmpes alvorligt og hurtigt ned, hvis der skal blive plads til den erhvervmæssige ekspansion, som er nødvendig, ikke alene for at vi kan løse de opgaver på længere sigt, som er ønskværdige, men også for at vi bare skal få råd til at leve, som vi gør.

Denne PP-2 bør derfor ikke give anledning til at opsætte den indsats over for væksten i de offentlige udgifter, som PP-1 klart har vist er nødvendig.